

Dobra djela na vagi teška (Medina)

Hatib: dr. Ahmed b. Talib b. Abulhamid

8. zul-hidže 1443. po Hidžri / 8. juli 2022.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, Njemu se utječemo od zla naših duša i naših ružnih postupaka. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je Muhamed Njegov rob i poslanik, neka su na njega, njegovu časnu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ih slijede u dobročinstvu, Allahov mir, spas i blagoslov do Sudnjega dana.

“O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijeha vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono što bude želio.” (El-Ahzab, 70–71)

Poštovani vjernici, Uzvišeni kaže: “O vjernici, hoćete li da vam ukažem na trgovinu, ona će vas spasiti patnje nesnosne: u Allaha i Poslanika Njegova vjerujte i imecima svojim i životima svojim na Allahovu putu se borite – to vam je, da znate, bolje – On će vam grijeha vaše oprostiti i u džennetske bašće vas, kroz koje rijeke teku, uvesti, i u divne dvorove u edenskim vrtovima; to će biti uspjeh veliki, a dat će vam i drugu blagodat koju jedva čekate: Allahovu pomoć i skoru pobjedu! Zato obraduj radosnom viješću vjernike!” (Es-Saff, 10–13)

U vjerodostojnom hadisu stoji da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao da su najbolja djela: vjerovati u Allaha i boriti se na Allahovom putu. Kada vjera u srcu postane čvrsta, svi organi počnu činiti dobra djela i jezik samo dobro pripovijeda. Upravo onako kao što stoji u hadisu da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “U tijelu se nalazi jedan organ, i kad je on zdrav, zdravo je i cijelo tijelo; a kada se on iskvari, cijelo se tijelo razboli. To je srce.” Vjerovanje se ne ostvaruje željama i nadom,

nego čvrstim ubjedjenjem u srcu i postupanjem shodno tome. Uzvišeni kaže: "Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju, oni koji molitvu obavljaju i dio od onoga što im Mi dajemo udjeljuju. Oni su, zbilja, pravi vjernici – njih počasti, i oprost, i obilje plemenito kod Gospodara njihova čekaju." (El-Enfal, 2-4).

Ko bude upravo ovako postupao, vjera će ispuniti njegovo srce i osjetit će slast vjerovanja onaku kakvu osjeti ko se napije hladne vode u vrelom danu nakon što ga je prethodno zadesila velika žed. Odustati od vjere takvom će čovjeku postati mrže nego da bude u vatru bačen i teže će mu to pasti nego da mora trpjeti bolove i opekomine. Kada je riječ o tjelesnim djelima, najbolje djelo je boriti se na Allahovom putu, odnosno širiti vjeru u Allaha i Poslanika svakim oruđem, uz prethodni poziv na osnovu argumenata i dokaza prvenstveno, a sve "dok mnogobroštvo ne iščezne i dok samo Allahova vjera ne ostane" (El-Enfal, 39).

Borbom na Allahovom putu smatra se, također, podsticati sebe na činjenje dobrih djela i pokornosti Allahu, kao što u hadisu stoji: "Borac na Allahovom putu je onaj koji se sa sobom bori u ime Allaha." Kada bi određeni ashabi bili upitani o odlasku u boj, govorili bi: "Počni od sebe, sa sobom se prvo izbori. Počni sa sobom, protiv svojih prohtjeva se bori."

Jedan od najvećih vidova borbe sa sobom jeste konstantno održavanje Allahovih kuća činjenjem ibadeta i zikra. Uzvišeni kaže: "Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji molitvu obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje; oni su, nadati se, na Pravome putu." (Et- Tevba, 18)

"Džamijama koje se Allahovom voljom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime – hvale Njega, ujutro i navečer, ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji molitvu obavljaju i milostinju udjeljuju, i koji strepe od Dana u kom će srca i pogledi biti uznemireni, da bi ih Allah lijepom nagradom za djela njihova

nagradio i da bi im od dobrote Svoje i više dao. A Allah daje kome hoće, bez računa."

(En-Nur, 36–38)

Radi toga je potrebno da održavamo Allahove kuće obavljanjem namaza, činjenjem zikra, učenjem Kur'ana, itikafom, učenjem i podučavanjem korisnom znanju. Među Allahovim kućama je najbolji i najčasniji Sveti hram u Mekki, zbog čega je najbolje njega održavati. Upravo radi ovoga je Uzvišeni u časnom Kur'anu posebno istaknuo značaj Svetog hrama najboljim riječima hvale, te odredio da najbolje djelo nakon borbe na Allahovom putu bude hadž (hodočašće) ka Allahovoju kući.

Uzvišeni kaže: "I učinili smo Hram utočištem i sigurnim mjestom ljudima. 'Neka vam mjesto na kojem je stajao Ibrahim bude prostor iza koga ćete molitvu obavljati!' – I Ibrahimu i Ismailu smo naredili: 'Hram Moj očistite za one koji ga budu obilazili, koji budu tu boravili i koji budu molitvu obavljali.'" (El-Bekara, 125)

"Prvi hram sagrađen za ljude jeste onaj u Mekki, blagoslovljen je on i putokaz svjetovima. U njemu su znamenja očevidna – mjesto na kojem je stajao Ibrahim. I onaj ko uđe u nj treba biti siguran. Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti; a onaj koji neće da vjeruje – pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome." (Ali Imran, 96–97)

Odlaziti u bilo koju Allahovu kuću radi obavljanja namaza i drugih ibadeta vid je borbe na Allahovom putu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže o upotpunjavanju abdesta u teškim uvjetima, čestom odlasku u džamiju i čekanjem narednog namaza na istom mjestu: "To vam je borba, to vam je borba, to vam je prava borba." S druge strane, odlaziti u Sveti hram, posjećivati ga i razne ibadete činiti u njemu, naročito one koji se samo tamo mogu činiti (poput tavafa oko Kabe) sinonim je za borbu na Allahovom, džellešanuhu, putu. Alija b. Husejn, radijallahu anhuma, prenosi da je neki čovjek upitao o džihadu, a Poslanik mu reče: "Da li želiš da ti ukažem na džihad gdje se ni na trn nećeš ubosti? To je hadž." Omer, radijallahu anhu, rekao je: "Kada skinete sjedalo sa svoje jahalice (nakon borbe na Allahovom putu), pripremite se da se zaputite na hadž i umru. To vam je jedan od dva oblika

džihada.” Hadž i umra smatraju se džihadom jer se na tom putu ulaže veliki imetak i psihički i fizički napor. Za namaz je potrebno angažirati se tjelesno, ali ne i imetkom, slično je i s postom; dok je za hadž potrebno angažirati se tijelom i imetkom zbog čega se smatra boljim.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Nagrada za primljeni (*mebrur*) hadž je Džennet.” Kada je jednom Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan koja su djela najbolja, on odgovori: “Iskreno vjerovanje u Allaha, borba na Allahovom putu, te primljeni hadž. Hadž je bolji od ostalih dijela koliko je između istoka i zapada.” Također je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ko obavi hadž, a pritom ne bude govorio ružne riječi ili radio ružna djela, vratit će kući čist od grijeha kao dana kada ga je majka rodila.”

Oprost grijeha i ulazak u Džennet kao nagrada za hadž uslovljeni su time da hadž bude primljen. Hadž će biti primljen kada se ispuní mnoštvom dobrih djela i kada se na njemu ne čine grijesi. Među najboljim dobrim djelima jeste i činiti dobročinstvo ljudima i biti im od koristi u svakom pogledu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je o suštini dobročinstva, na što odgovori: “Dobročinstvo je imati lijep ahlak (ponašanje).” Najbolji hadžija je onaj koji je blag i jednostavan, lice mu osmijeh krasí, a iz usta mu lijepe riječi izlaze, sadaku udjelujuje, selam naziva, lijepo govorí i čuva svoj jezik. Bogobojsnost u srcu mu ne da da u grijeh posrne, a velikodušnost mu srdžbu gasi. Najbolje je društvo svojim hadžijama saputnicima. Ko bude ovako postupao, hadž mu je potpun i primljen. Takvi su ljudima najbolji i uz nemiravanje drugih najduže mogu trpjeti. Uzvišeni Allah opisao je takve bogobojsne robove: “Oni koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeluju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju – a Allah voli one koji dobra djela čine.” (Ali Imran, 134)

Ibn Mudžahid daje primjer: “Putovao sam s Abdullahom b. Omerom, radijallahu anhuma, kako bih mu pomogao na putu, ali je umjesto toga on meni pomagao.” Tako bi mnogi naši vrli prethodnici uvjetovali svojim saputnicima da će putovati sa njima

ako će im dozvoliti da im pomažu na putovanju, sa željom da ostvare veliku nagradu koja je priređena za to djelo.

Hadž se upotpunjuje činjenjem svih vrsta pokornosti, kao što Uzvišeni navodi: "Nije čestitost u tome da okrećete lica svoja prema istoku i zapadu; čestiti su oni koji vjeruju u Allaha i u onaj svijet, i u meleke, i u knjige, i u vjerovjesnike, i koji od imetka, iako im je drag, daju rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima, i prosjacima, i za otkup iz ropstva, i koji molitvu obavljaju i zekat daju, i koji obavezu svoju, kada je preuzmu, ispunjavaju, naročito oni koji su izdržljivi u neimaštini, i u bolesti, i u boju ljutom. Oni su iskreni vjernici, i oni se Allaha boje i ružnih postupaka klone." (El-Bekara, 177)

Pravi hadžija je onaj ko vjeruje u Allaha, čvrsto se drži Kur'ana i sunneta, redovno klanja, često udjeljuje sadaku, ispunjava svoja obećanja, uvijek je strpljiv, iskren i bogobojsazan. Naši vrli prethodnici nastojali bi na hadžu redovno obavljati sve vrste pohvalnih ibadeta. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, redovno je klanjao noćni i vitr-namaz na svojoj jahalici kada bi negdje putovao.

Jedna od najvećih pokornosti na hadžu jeste često spominjanje Uzvišenog Allaha. Uzvišeni Allah naredio je da Ga često spominjemo prilikom obavljanje obreda hadža kroz razne prilike. Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan: "Kakav je hadžija najbolji?", on odgovori: "Onaj što najviše spominje Allaha." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao: "Najbolji hadž je kada čovjek glasno uči riječi telbije i kada kurban prinese." U vezi s prinošenjem žrtve, što je jedno od najvrednijih dijela, Uzvišeni kaže: "A deve smo vam učinili jednim od Allahovih obreda hadža, i vi od njih imate koristi; zato spominjite Allahovo ime kada budu u redove poredane; a kad padnu na zemlju, jedite ih, a nahranite i onoga koji ne prosi, a i onoga koji prosi; tako smo vam ih potčinili da biste zahvalni bili." (El-Hadž, 36) Uzvišeni kaže: "Eto toliko! Pa ko poštiva Allahove propise – znak je čestita srca." (El-Hadždž, 32)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na Oproštajnom hadžu prinio je kao žrtvu stotinu deva. Također je slao životinje na Minu da budu kao žrtva prinesene, iako te godine nije obavio hadž.

S druge strane, na hadžu je potrebno čuvati se svakog ružnog i pogrešnog djela, kao i ružnih riječi. Uzvišeni kaže: "Onom ko se obaveže da će u njima hadž obavljati nema snošaja sa ženama i nema ružnih riječi, i nema svađe u danima hadža." (El-Bekara, 197)

U hadisu stoji: "Ko obavi hadž ne govoreći ružne riječi i ne čineći grijehe, vratit će čist od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila." Najbolje nešto čime se hadžija može opskrbiti jeste bogobojaznost i najbolja dova koja se hadžiji može uputiti na ispraćaju jeste da mu Uzvišeni podari bogobojaznost. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ispratio je jednog mladića na hadž riječima: "Allah ti povećao bogobojaznost (takvaluk)." Kada bi neki od naših vrlih prethodnika ispraćali nekog na hadž, govorili bi: "Boj se Allaha. Nije se bojati za onog ko je bogobojazan." Drugi bi govorili: "Kao savjet dat ču ti ono što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poručio Muazu kada ga je ispratio: 'Allaha se boj ma gdje bio. Čini dobro djelo odmah poslije lošega kako bi ga izbrisalo. A s ljudima se na lijep način ophodi.'" Ovaj poslanički savjet objedinio je sve pohvalne osobine.

Nešto što je jako važno, na šta bi hadžija trebao obratiti pažnju, jeste da imetak koji sa sobom poneće bude halal, nikako stečen na nedozvoljen način. Također bi trebao hadž činiti iskreno u ime Allaha, tražeći Njegovo zadovoljstvo, nikako radi tuđih pohvala i zarad ugleda. Potrebno je da hadžija bude na hadžu skrušen, smiren i ponizan. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavio je hadž na slaboj jahalici i umotan u ogrtač koji ne vrijedi ni četiri srebrena dirhema. Na putu bi stalno ponavljaо: "Gospodaru moј, učini da ovaj hadž ne буде neiskren, učinjen radi drugih i njihovih riječi hvale." Abdullah b. Haris, radijallahu anhu, kaže: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, putovao je na jahalici koja ga je jedva nosila. Bio je ponizan. Stalno je ponavljaо: 'Gospodaru naš, само живот на ahiretu je vrijedan.'" Šurejh je govorio:

"Hadžija je malo iako je onih koji putuju na hadž mnogo. Mnogi ljudi čine dobra djela, ali ih je malo iskreno radi zarad Allahovog zadovoljstva. Ima hadžija koji će govoriti: 'Odazivam Ti se, Gospodaru, Tebi se odazivam!', ali će im biti rečeno: 'Nisi Mi se odazvao, niti ćeš biti sretan. Tvoja djela neće biti primljena.' Da nas Uzvišeni Allah sačuva od ovakve kazne!"

Pošto Uzvišeni Allaha Sveti hram dovodi u vezu sa Sobom i Sebi ga pripisuje, dok se svom odabraniku Ibrahimu, alejhis-selam, obraćao riječima: "I očisti ovaj Hram Moj" (El-Hadždž, 26), srca ljudi postadoše vezana za Hram Onoga koga najviše vole. Kad god se Hram spomene, oni požele da ga posjete, a kad god pomisle koliko su daleko od njega, to im teško padne. Neka je uzvišen Onaj Ko učini Svoj Hram "utočištem i sigurnim mjestom ljudima", koga posjećuju, često i iznova, no nikada ne osjete da im je dovoljno.

Neki pobožnjak sreo je hadžije na povratku sa svetih mjesta, pa je zastao i počeo plakati ponavljajući: "Kako sam samo slabašan!" Kada je došao do daha, reče: "Ako je ovoliko tužan onaj ko nije uspio posjetiti Hram, koliko će onda biti tužan onaj ko je izgubio vezu s Gospodarom Hrama, kada to shvati!" Radi svetosti mjesta na koja hadžije odlaze, ima se pravo ražalostiti onaj ko nije otisao, osjetiti gorčinu u srcu kada odlaze, te ima pravo tražiti od njih da za njega dove Gospodaru svjetova. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je Omeru, radijallahu anhu, kada je krenuo da obavi umru: "Brate moj, sjeti nas se u dovama." Ukoliko su neki otputovali na hadž, a mi nismo, oni blizu Svetog hrama otisli, a mi daleko ostali, nije nužno da smo od onih za koje se može reći: "da Allahu nije bilo po volji da idu, pa ih je zadržao, i bî im rečeno: 'Sjedite sa onima koji sjede!'", nego se nadamo da ćemo mi zbog opravdanog odsustva i iskrene namjere imati dio nagrade kakvu imaju oni što su otisli. Upravo onako kako Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opisuje stanje pojedinih kada se vratio s Bitke na Tebuku: "U Medini je ostalo ljudi koji su bili u mislima s vama, kamo god ste hodili i kad god ste neku dolinu prešli. Samo ih je opravdan razlog spriječio da pođu s vama." A možda će neko ko je iz opravdanog razloga izostao srcem, voljom i odlučnošću prije stići do nagrade, nego neki koji su tijelom otisli.

O vi što ka voljenom Hramu odlazite, za onima što ostaju se obazrite. Ponesite molitve onih što su spriječeni, u očima cete im vidjeti pogled što za svetim mjestima žudi. Ko sveta mjesta jednom ugleda i srcem taj smiraj osjeti, potom se svojoj zemlji vrati, dok je živ, željet će da ponovo tamo ode.

Poštovani vjernici! Uzvišeni Allah odlikovao je ovaj ummet nad drugim narodima, darujući mu, posredstvom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, razne mogućnosti za činjenje dobra. Pored toga, za svako djelo koje neki u ovom u ummetu mogu učiniti, dok drugi ne mogu, Uzvišeni je učinio da postoji drugo djelo koje mogu i ovi drugi učiniti, kako bi svi podjednako imali priliku za činjenje dobra. Pošto je borba na Allahovom putu određena kao najbolje djelo, a mnogi neće biti u prilici u tome učestvovati, Uzvišeni odredi da je često i neprestano činjenje zikra jednako tom djelu, čak je ponekadi vrednije.

Također je određeno da je činjenje dobih djela u prvih deset dana mjeseca zul-hidžeta vrednije od borbe na Allahovom putu, izuzev kada neko žrtvuje sebe i svoj imetak na tom putu. Isto tako, pošto je Uzvišeni odredio da obavljanje hadža bude jedno od najvrednijih djela i putovanje o kojem mnogi maštaju, zbog velike ljubavi prema Svetom hramu koju Uzvišeni usadi u ljudska srca, ali i istovremeno mnogi bivaju spriječeni obaviti to putovanje, Gospodar svjetova odredi druge ibadete koje svi vjernici mogu činiti a za koje je priređena velika nagrada, koja može dostići nagradu samog hadža. Određivanjem ovakvih djela daje se svojevrsna naknada i prilika onima koji ne mogu otic na hadž. U hadisu se navodi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko klanja sabah-namaz u džematu, potom ostane sjediti na istom mjestu spominjujući Allahovo ime, nakon čega klanja dva rekata – imat će potpuno jednaku nagradu onom ko obavi hadž i umru." U drugoj predaji stoji da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, triput ponovio: "Potpuno jednaku!" U predajama se, također, spominje da propisno obavljanje džuma-namaza nosi jednaku nagradu kao dobrovoljni hadž. Seid b. Musejib o tome kaže: "To djelo draže mi je od dobrovoljnog hadža." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio je jednakim onog ko rano ode na džuma-namaz i onoga ko prinese žrtvu Allahu na svetim mjestima.

Tako bi se moglo reći da je džuma "hadž siromašnih". Neki ashabi govorili su: "Propisno obavljanje bajram-namaza na Ramazanskom bajramu ima jednaku nagradu kao obavljanje umre, dok je isto na Kurbanskom bajramu jednako hadžu." Hasan el-Basri govorio je: "Da nastojiš ispuniti potrebu svoga brata muslimana bolje ti je od toga da obaviš dobrovoljni hadž." Ukba b. Abdulgafir rekao je: "Obaviti jacija-namaz u džematu ima jednaku nagradu hadžu, dok je obavljanje sabah-namaza u džematu jednako umri." Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kazao je jednom čovjeku: "To što rano dolaziš u džamiju draže mi je nego što smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, išli u boj."

Obavljanje strogo naređenih vjerskih obaveza bolje je od obavljanja dobrovoljnog hadža, umre i sl. Allahu je najdraže da Mu se robovi nastoje približiti izvršavanjem strogo naređenih ibadeta. Mnogi ljudi dragog srca obavljaju dobrovoljni hadž ili udjeljuju sadaku, ali ne mogu prelomiti da učine stvari koje su dužni, poput otplate duga ili poštivanja tuđeg prava. Mnogim ljudima teško je da prestanu privređivati imetak na sumnjiv ili nedozvoljen način, ali olako taj imetak daju na hadž ili za sadaku. Prestati činiti grijeh bolje je od dobrovoljnog ibadeta, poput dobrovoljnog hadža i sl., bez obzira na to što je ponekad srcu teže. Najbolji hadž, najbolja borba na Allahovom putu je čuvati jezik, što može čovjeku zadati veliku brigu. Nije poenta činiti što više pohvalnih dijela tijelom, nego je smisao nositi čestitost u srcu, bogobojaznost i strah od grijeha. Put na ovom svijetu prelazi se tjelesnim naporom, ali se put ka onom svijetu prelazi velikim naporom srca. Koliko li ima ljudi koji su tjelesno prisutni u Svetom hramu, ali im srca nisu vezana za Gospodara svjetova, a koliko li ljudi ima da sjede u svojoj kući, a srca su im vezana za najčasnije mjesto.

Poštovani vjernici! Svako od nas u grudima nosi kuću, koju kada bi očistio, ona bi zasijala svjetлом Božijim i postala bi krajnje prostrana. Očistiti tu kuću, odnosno očistiti srce, podrazumijeva izbaciti iz njega sve što nije Allahu drago, poput slijedenja strasti i prohtjeva. Sve dok bude makar trun toga u srcu, neće biti mjesta za Allaha, jer je On neovisan i daleko uzvišen iznad toga da Mu se nešto ravnim smatra. Srce

neće biti obasjano Božijom svjetlošću sve dok u sebi nosi trun onoga što Allahu nije
drago.

Ko je ove godine ostao daleko od Svetog hrama, neka ne čini djela koja će biti razlog
da ostane daleko od Allahove milosti. Allahova milost je blizu onih koji se za grijehu
svoje kaju i oprost traže. Ko bude spriječen da obavi hadž ili mu je Sveti hram daleko,
neka lice svoje okrene Gospodaru Hrama, jer je On bliži onome koji dovi i želje
upućuje od vlastite žile kucavice.

Zato, poštovani vjernici, u ovim blagoslovjenim danima često spominjimo Allahovo
ime i zikrom oživimo svoju dušu, kuću, puteve, trgove i sijela. Ponavljam: "Allahu
ekber, la ilah illallah, subhanallah, elhamdulillah", često donosimo salavat i selam na
Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Ne zaboravimo jedno od velikih djela
kojim se možemo približiti Uzvišenom Allahu, a to je post dana Arefata. Poslanik,
sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Post dana Arefata je, uz Allahovu dozvolu, oprost
za grijehu počinjene u prethodnoj i narednoj godini."

Donesimo salavat i selam na najbolje stvorenje poslanika Muhammeda, sallallahu
alejhi ve sellem, kao što nam Uzvišeni naređuje: "Allah i meleki Njegovi blagosilju
Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Gospodaru naš, blagoslovi našeg poslanika Muhammeda i rod Muhammedov, kao
što si blagoslovio Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru
naš, obaspi blagodatima Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si obasuo
blagodatima Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen.

Gospodaru naš, smiluj se upućenim vodama – četverici pravednih halifa, svim
drugim ashabima i svima onima koji ih slijede u dobru do Sudnjeg dana. Gospodaru,
smiluj se i nama, uistinu Ti si od milostivih najmilosniji.

Gospodaru naš, mi smo robovi Tvoji, sinovi robova Tvojih, naš život je u rukama
Tvojim. Tvoja odredba bit će na nama ostvarena, a Tvoja presuda nam je pravedna.
Upućujemo Ti, Gospodaru, svoje dove, izgovarajući svako Tvoje uzvišeno ime, koje

si Sebi odabralo, objavio u Svojoj Knjizi, dao znanje o njemu nekom Svom robu ili znanje o tome zadržao kod Sebe – da učiniš da časni Kur'an bude povod sreće u našim srcima, da obasjava naše grudi, odagnava tugu i uklanja brige. Uzvišeni Allahu, podari nam da se sjetimo onoga što s uma smetnemo i poduči nas onome što ne znamo. Gospodaru naš, podari nam da učimo Kur'an u noćnim satima i krajevima dana, na način kakvim si Ti, Gospodaru, zadovoljan. Uzvišeni, učini nas nosiocima Kur'ana, dijelom odabrane skupine među Tvojim stvorenjima. Podari nam, Gospodaru, da pronađemo koristi u Kur'anu i podigni naš stepen njime. Učini da slijedimo njegove upute, da nas vodi ka džennetskim prostranstvima.

"Gospodaru naš, oprosti nam krivice naše i neumjerenost našu u postupcima našim, i učvrsti korake naše i pomozi nam protiv naroda koji ne vjeruje!" (Ali Imran, 147)

"Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!" (El-Bekara, 201)

Gospodaru naš, oprosti nam sve grijeha, velike i male, prve i posljednje, javne i tajne!

"Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, i razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje; da pouku primite, On vas savjetuje." (En-Nahl, 90)

Spominjimo ime Veličanstvenog i Svevišnjeg Gospodara, kako bi nam se smilovao; zahvalujmo Mu se na Njegovim blagodatima, kako bi nam više darovao. Uzvišeni kaže: "Obavljanje molitve najveća je poslušnost! – A Allah zna šta radite."

